

Polyneuropathieën

Wat is een polyneuropathie?

Een neuropathie is een aandoening van de zenuwen van armen en benen, de 'bedrading'. Polyneuropathie betekent dat op meerdere plaatsen in het lichaam de zenuwen zijn aangedaan. Spieren en gevoel functioneren dan niet meer naar behoren.

Bij een polyneuropathie is er een stoornis met name bij de uiteinden van de zenuwen en zijn óf alleen de sensorische (gevoels)zenuwen, óf alleen de motorische (bewegings)zenuwen, óf beide aangedaan.

De sensorische zenuwen koppelen gevoelsinformatie terug naar het centrale zenuwstelsel waardoor wij kunnen voelen. De motorische zenuwen geven signalen door aan de spieren waardoor wij ons kunnen bewegen. De klachten die ontstaan door een polyneuropathie kunnen dus zowel sensorisch als motorisch zijn.

Klachten van het sensorisch systeem bij polyneuropathie zijn een doof gevoel, prikkelingen, tintelingen, veranderd gevoel, pijn, evenwichtsstoornissen.

Klachten van het motorisch systeem zijn kramp, dunner worden van spieren en zwakte.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

Het stellen van de diagnose polyneuropathie gebeurt op basis van het verhaal en het lichamelijk onderzoek van de patiënt. Voor het bevestigen van de diagnose wordt meestal een klinisch neurofysiologisch onderzoek verricht. Vaak wordt dan een EMG (elektromyogram) gemaakt.

Voor het onderzoek van de zenuwen worden de zenuwen in de armen en benen doorgemeten met behulp van een aantal metalen dopjes (elektroden). Door prikkeling van de zenuwen via de elektroden wordt bekeken hoe de zenuwbanen hier op reageren.

Voor het onderzoek van spieren wordt met een dun naaldje onderzocht of de spier goed kan aanspannen. Vervolgens zoekt de neuroloog naar de oorzaak van de polyneuropathie. Dit laatste is niet altijd even makkelijk.

Er zijn veel oorzaken voor het ontstaan van een polyneuropathie, in te delen in de volgende categorieën.

1. Metabolisme/stofwisseling

Polyneuropathieën die veroorzaakt worden door problemen in de stofwisseling. De polyneuropathie is dan secundair. Voorbeelden zijn diabetes mellitus (suikerziekte), ziekten van de schildklier en van de nieren.

2. Deficiënties

Polyneuropathieën die ontstaan door tekort aan bepaalde stoffen. Deze polyneuropathieën komen in Nederland weinig voor. Vaak gaat het om een vitaminegebrek.

3. Intoxicaties

Bij deze neuropathie is de oorzaak te vinden in overmatig alcoholgebruik of bij medicijngebruik. Vooral een aantal medicijnen die gebruikt worden bij behandeling van kanker kunnen polyneuropathieën veroorzaken.

4. Erfelijke oorzaken

Erfelijke neuropathieën worden veroorzaakt door een afwijking in het erfelijk materiaal van de mens. Deze aandoeningen worden vaak bij meerdere personen in een familie geconstateerd. Voorbeelden zijn HMSN 1 en 2 en HMSN 3 (syndroom van Dejerine Sottas).

Mensen met een erfelijke polyneuropathie kunnen lid worden van Spierziekten Nederland.

5. Infectie

Polyneuropathieën, ontstaan door bepaalde infecties, zijn in Nederland zeldzaam. AIDS, lepra en de ziekte van Lyme kunnen tot een polyneuropathie leiden.

6. Auto-immuunziekten

Bij auto-immuunziekten keert het lichaam zich tegen lichaamseigen cellen en weefsels. Voorbeelden zijn het Guillain-Barré syndroom (GBS), het Miller Fisher-syndroom (MFS), CIDP, MGUS-polyneuropathie, multifocale motore neuropathie (MMN), systemische en non-systemische vasculitis. *Mensen met GBS, MFS, CIDP, MMN of MGUS-polyneuropathie kunnen lid worden van Spierziekten Nederland.*

7. Geen bekende oorzaak

Wanneer er sprake is van een chronische, langzaam progressieve ziekte die de axonen aantast en bij uitgebreid laboratoriumonderzoek kan geen oorzaak worden gevonden, zal de neuroloog spreken over een polyneuropathie waarvoor geen oorzaak te vinden is. De neuroloog zal de ziekte soms benoemen als CIAP (chronische idiopathische axonale polyneuropathie).

Mensen met CIAP kunnen lid worden van Spierziekten Nederland.

Geen lid van Spierziekten Nederland

Over de onder 1, 2, 3 en 5 genoemde vormen van polyneuropathie heeft Spierziekten Nederland geen informatie; lid worden is dan niet mogelijk.

Behandeling

Polyneuropathieën zijn in het algemeen moeilijk te behandelen. Wel kunnen vaak maatregelen worden genomen ter ondersteuning en verlichting van de klachten. In een aantal gevallen, bijvoorbeeld bij het Guillain-Barré syndroom, het Miller Fisher-syndroom, CIDP en MMN zijn gerichte behandelingen mogelijk, maar er kunnen restverschijnselen blijven. Belangrijk is dat u samen met uw neuroloog bespreekt wat in uw geval het beste gedaan kan worden.

Spierziekten Nederland adviseert om bij de behandelend arts altijd na te vragen wat de vermoedelijke oorzaak is van de polyneuropathie en of kan worden aangegeven om welke polyneuropathie het precies gaat. Dit is vooral van belang omdat bepaalde polyneuropathieën met medicijnen te behandelen zijn.

Deze tekst is gecontroleerd door een medisch adviseur van Spierziekten Nederland.

Po44-0818

Spierziekten Nederland

Spierziekten Nederland is een vereniging van en voor mensen met een neuromusculaire aandoening. Mensen met deze aandoeningen, ouders, partners, kinderen en andere familieleden kunnen lid worden.

Spierziekten Nederland:

- geeft voorlichting over ziektebeelden;
- geeft brochures en tijdschriften uit;
- geeft persoonlijke ondersteuning;
- organiseert lezingen, workshops en gespreksgroepen;
- brengt mensen met elkaar in contact.

Spierziekten Nederland werkt nauw samen met (gespecialiseerde) neurologen, revalidatieartsen, fysiotherapeuten en andere hulpverleners.

Meer informatie

In de webwinkel van Spierziekten Nederland zijn veel publicaties beschikbaar. Veel uitgaven voor hulpverleners zijn gratis te downloaden.

U staat er niet alleen voor

Voor informatie, steun en advies kunt u terecht bij Spierziekten Nederland. De vereniging biedt leden informatie op papier en via de persoonlijke pagina op de website. Er zijn jaarlijks bijna honderd informatieve bijeenkomsten door het hele land; er is een landelijk Spierziektecongres voor leden.

Tientallen toponderzoekers zijn als adviseur verbonden aan de vereniging.

Spierziekten Nederland behartigt de belangen van mensen met een spierziekte, collectief en individueel.

Kijk op www.spierziekten.nl/aanmelden of bel 035 548 04 80.

Hebt u vragen over spierziekten?

Kijk op www.spierziekten.nl; word lid van Spierziekten Nederland.

Wanneer een lidmaatschap (nog) niet gewenst of mogelijk is, kunt u **volger** of **abonnee** worden. Zie

www.spierziekten.nl/register/meer-over-het-lidmaatschap.

Foldernummer Po44